

**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

DECIZIE
cu privire la recurs

învinuirea lui

Alexandr Colun

(art. 186 alin. (5) Cod penal)

(Dosarul nr. Ira-215/2025

Nr. PIGD 1-15163802-01-Ira-27092023)

Recurs admis în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 6) CPP (redacția de până la 01 septembrie 2023); Reducerea pedepsei în temeiul art. 385 alin. (5) și art. 473⁴ alin. (6) CPP nu poate fi aplicat de două ori pentru aceeași perioadă de timp, chiar dacă pedeapsa a fost stabilită prin hotărâri diferite.

12 februarie 2026

Au examinat anterior cauza judecătorești:

Instanța de fond: Stella Bleșceaga

Instanța de apel: Alexandru Spoială, Mihail Diaconu, Dorin Dulghieru, Silvia Cecan,
Stelian Teleucă și Marcel Juganari.

Instanța de recurs: Nadejda Toma, Ion Guzun, Liliana Catan, Victor Boico, Ghenadie
Plămădeală.

Textul corespunde originalului

Examinând în lipsa părților recursul în cauza penală privind învinuirea lui Alexandr Colun,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Vladislav Gribincea, *Președinte,*

Leonid Chirtoacă,

Alexandru Negru, *judecători,*

constată următoarele:

ASPECTE GENERALE ȘI DE PROCEDURĂ

1. Alexandr Colun s-a născut în anul 1989 în raionul Nisporeni. El și Anton Beglița au fost învinuiți de furt săvârșit de două sau mai multe persoane, cu cauzarea unor daune în proporții considerabile în raport cu o victimă și deosebit de mari în raport cu o altă victimă (art. 186 alin. (5) Cod penal).

2. Alexandr Colun a fost apărât de avocatul Mihail Barbăroș. Anton Beglița a fost apărât de avocații Ilie Gîlcă, Aliona Dragomir și Ștefan Balmuș.

3. În prima instanță, cauza a fost examinată în procedură generală. Alexandr Colun a fost găsit vinovat de comiterea infracțiunii incriminate și condamnat la 15 ani de închisoare. Anton Beglița de asemenea a fost recunoscut vinovat.

4. Curtea de apel a respins ca nefondate apelurile declarate de apărătorii Ilie Gîlcă și Mihail Barbaroș.

5. La 30 ianuarie 2023, Curtea Supremă de Justiție a respins recursul apărătorului Ilie Gîlca ca inadmisibil, iar recursul depus de apărătorul Mihail Barbaroș a fost admis. Instanța a casat decizia curții de apel în partea aplicării mecanismului compensator stabilit de art. 385 alin. (5) Cod de procedură penală. În această parte, cauza în privința lui Alexandr Colun a fost trimisă la rejudecare. Celelalte dispoziții ale deciziei au fost menținute.

6. Recursul în anulare depus de Ștefan Balmuș împotriva deciziei din 30 ianuarie 2023 a fost respins la 30 aprilie 2025.

7. La 19 mai 2023, Curtea de Apel Chișinău a rejudecat cauza și a redus pedeapsa lui Alexandr Colun cu 425 de zile în temeiul art. 385 alin. (5) Cod de procedură penală.

8. La 02 august 2023, procurorul Vitalie Călugăreanu a declarat recurs în care invocă individualizarea greșită a pedepsei și aplicarea incorectă a mecanismului compensator. El solicită casarea deciziei și întoarcerea cauzei la rejudecare.

9. Urmărirea penală a fost pornită la 16 ianuarie și s-a terminat la 25 iunie 2015. Prima instanță a examinat cauza în perioada 03 iulie 2015 – 20 iulie 2021. Instanța de apel a examinat cauza în perioada 14 septembrie 2021 – 22 iunie

2022 și 21 martie – 19 mai 2023. Curtea Supremă de Justiție a examinat recursul în perioada 15 iulie 2022 – 30 ianuarie 2023, iar recursul în anulare în perioada 13 septembrie 2023 - 30 aprilie 2025. Cauza a fost redistribuită pentru examinarea recursului la 16 mai 2025.

10. La 11 iunie 2015, prin sentința judecătorei Strășeni [nr. 1-1/2015](#), Alexandr Colun a fost condamnat în baza art. 42, 188 alin. (5) Cod penal la închisoarea pe termen de 12 ani. Sentința a fost menținută prin decizia Curții de Apel Chișinău din 07 noiembrie 2016.

11. La 23 septembrie 2019, Alexandr Colun a beneficiat de mecanismul compensator prevăzut de art. 473⁴ Cod de procedură penală. Prin [încheierea Judecătorei Chișinău, sediul Ciocana](#), din acea dată a fost admisă cererea apărătorilor Victor Pavlov și Mihail Barbaroș și a fost constatată deținerea lui Alexandr Colun în condiții contrare art. 3 CEDO în perioada 22 noiembrie 2013 - 20 martie 2014 și 23 ianuarie 2015 - 23 septembrie 2019. Pedepsa lui Alexandr Colun a fost redusă cu: a) 1.556 de zile (raport de 1:2) în legătură cu aflarea în arest preventiv timp de 778 de zile (22 noiembrie 2013 - 20 martie 2014 și 23 ianuarie 2015 - 07 noiembrie 2016); b) 126 de zile (raport de 3:10) în legătură cu aflarea în detenție cu statut de condamnat timp de 422 de zile (08 noiembrie 2016 - 23 septembrie 2019).

ÎN FAPT

12. Alexandr Colun a fost învinuit că, la 15 ianuarie 2015, împreună cu Anton Beglița și alte persoane neidentificate, au sustras pe ascuns un automobil BMW parcat pe o stradă din mun. Chișinău și o geantă cu un pistol aflată în automobil. Prin sustragere ei au cauzat proprietarului automobilului, Alexandru Mocanu, o daună în valoare de 292.500 de lei, iar proprietarului genții și pistolului, Dumitru Ghimpu, o daună de 16.000 de lei. Acțiunile lui Alexandr Colun și Anton Beglița au fost calificate conform art. 186 alin. (5) Cod penal.

13. La 20 iulie 2021, prin [sentința](#) Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani, Alexandr Colun a fost recunoscut vinovat în baza art. 186 alin. (5) Cod penal și condamnat la șapte ani de închisoare. Prin cumul parțial al pedepsei stabilite prin sentința judecătorei Strășeni nr. 1-1/2015, din 11 iunie 2015, a fost stabilită pedeapsa definitivă de 15 ani de închisoare. Anton Beglița a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii incriminate și condamnat la opt ani de închisoare. Acțiunea civilă a fost lăsată fără soluționare, deoarece părțile civile nu au susținut-o în fața instanței. Dumitru Ghimpu a comunicat că paguba i-a fost restituită prin intermediul avocatului și că nu mai are pretenții. Avocatul lui Alexandru Mocanu a confirmat restituirea integrală a prejudiciului în temeiul unei tranzacții de împăcare.

a) Prima procedură de apel și de recurs

14. La 21 iulie 2021, apărătorul Aliona Dragomir a declarat apel. Ea a solicitat casarea sentinței și achitarea lui Anton Beglița, deoarece fapta nu a fost săvârșită de Beglița. La 23 iulie 2021, și apărătorul Mihail Barbaroș a declarat apel. El solicită pronunțarea unei hotărâri de achitare a lui Alexandr Colun, deoarece acuzarea nu a demonstrat că sustragerea a fost comisă de Colun. De asemenea, lipsesc elementele infracțiunii incriminate, iar valoarea automobilului și a pistolului este mai mică decât suma indicată de acuzare.

15. La 04 aprilie 2022, apărătorul Mihail Barbaroș a depus o cerere prin care a solicitat constatarea deținerii lui Alexandr Colun în perioada 16 ianuarie 2015 - 20 iulie 2017 în condiții contrare art. 3 CEDO. El solicită aplicarea mecanismului compensator stabilit de art. 385 alin. (5) Cod de procedură penală și reducerea pedepsei cu 2.005 zile. El a anexat scrisoarea P-13 nr. L/P-845/18, din 27 decembrie 2018, adresată avocatului Victor Pavlov. Aceasta conține informații despre perioadele și celulele în care a fost deținut Alexandr Colun între 22 noiembrie 2013 și 14 decembrie 2017 (f.d. 12-14 vol. V).

16. [La 22 iunie 2022, Curtea de Apel Chișinău](#) a respins apelurile ca nefondate. Instanța a respins cererea de reducere a pedepsei în legătură cu deținerea în condiții contrare art. 3 CEDO. Ea a indicat că apărarea nu a prezentat informații privind condițiile în care a fost deținut Alexandr Colun în Penitenciarul nr. 13 și nu au fost specificate celulele în care acesta a fost deținut.

17. La 15 iulie 2022, apărătorul Ilie Gîlcă a depus recurs. El a solicitat casarea deciziei și a sentinței cu pronunțarea unei hotărâri noi prin care Anton Beglița să fie achitat, din motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunii. La 21 iulie 2022, și apărătorul Mihail Barbaroș a depus recurs în care a solicitat casarea deciziei și a sentinței și pronunțarea unei hotărâri de achitare a lui Alexandr Colun deoarece fapta nu a fost comisă de acesta. Apărătorul a mai invocat că instanța de apel a greșit atunci când a respins cererea de aplicare a mecanismului stabilit de art. 385 alin. (5) Cod de procedură penală.

18. La 30 ianuarie 2023, [Curtea Supremă de Justiție](#) a respins ca inadmisibil recursul lui Ilie Gîlca. Instanța a admis recursul apărătorului Mihail Barbaroș, a casat decizia din 22 iunie 2022 în partea aplicării art. 385 Cod alin. (5) de procedură penală și a dispus rejudecarea cauzei de către instanța de apel în această parte. Celelalte dispoziții ale deciziei au fost menținute. În decizie a fost indicat că în dosar există informația furnizată de Penitenciarul nr. 13 referitor la perioada detenției lui Alexandr Colun în cadrul instituției și la celulele în care acesta a fost deținut, iar motivul pentru care instanța de apel a respins cererea apărătorului Barbaroș este contrară materialelor cauzei.

c) A doua procedură de apel

19. La 19 mai 2023, apărătorul Mihail Barbaroș a formulat o cerere (f.d. 176, 202 vol. V) prin care a solicitat constatarea deținerii lui Alexandr Colun în

condiții contrare art. 3 CEDO în perioada 16 ianuarie 2015 - 20 iulie 2021 și reducerea pedepsei acestuia cu 2.005 zile în temeiul art. 385 alin. (5) Cod de procedură penală. El a invocat că în toată această perioadă Colun a fost deținut în Penitenciarul nr. 13 în condiții precare. El a anexat la cerere două rapoarte aferente condițiilor de deținere a lui Alexandr Colun în cadrul instituției penitenciare, din 13 septembrie 2019 și 22 decembrie 2021. În cerere nu este menționat despre aplicarea anterioară a mecanismului compensator prevăzut de art. 473⁴ Cod de procedură penală în raport cu Alexandr Colun (vezi para. 11).

20. Raportul din 13 septembrie 2019 (f.d. 177-178 vol. V) reflectă condițiile deținerii lui Colun între 22 noiembrie 2013 și 20 martie 2014 (arest preventiv) și 23 ianuarie 2015 - 23 septembrie 2019 (executarea pedepsei). Raportul din 22 decembrie 2021 (f.d. 181-184 vol. V) reflectă condițiile deținerii lui Colun în perioada 23 septembrie 2019 - 22 decembrie 2021. În ultimul raport se menționează că, prin încheierea Judecătoriai Chișinău, sediul Ciocana, din 23 septembrie 2019 (vezi para. 11), lui Alexandr Colun i-a fost redusă pedeapsa conform art. 385 alin. (5) și 473³ Cod de procedură penală cu 1.682 de zile.

21. În ședința din 19 mai 2023, procurorul Vitalie Călugăreanu a pledat pentru constatarea deținerii inculpatului în condiții contrare art. 3 CEDO.

22. La 19 mai 2023, [Curtea de Apel Chișinău](#) a admis apelul declarat de apărătorul Mihail Barbaroș, a casat parțial sentința în latura penală și a emis o hotărâre prin care s-a constatat deținerea lui Alexandr Colun timp de 425 de zile (23 ianuarie 2015 - 22 martie 2016) în condiții contrare art. 3 CEDO. Instanța a redus pedeapsa cu închisoare stabilită lui Colun cu 425 de zile. În rest sentința a fost menținută. Instanța a invocat constatările CtEDO în cauzele *Mozer, Rotaru și Ciorap v. Moldova*, precum și constatările organismelor internaționale responsabile de monitorizarea condițiilor de detenție în penitenciarele din țară. Rapoartele întocmite de Penitenciarul nr. 13 atestă deținerea lui Alexandr Colun în spații supraaglomerate, iar aceste circumstanțe confirmă deținerea lui Alexandr Colun în condiții contrare art. 3 CEDO și face aplicabil art. 385 alin. (5) Cod de procedură penală. Decizia motivată a fost pronunțată la 07 iulie 2023.

23. La 02 august 2023, procurorul Vitalie Călugăreanu a declarat recurs în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 6) și 10) Cod de procedură penală. El solicită casarea deciziei și remiterea cauzei la rejudecare. Recurentul pretinde că instanța de apel a constatat deținerea în condiții precare fără a le plia la situația lui Colun. Date exacte care să ateste suprapopularea celulelor în care a fost Alexandr Colun nu există, iar condamnatul nu a dat explicații privind deținerea în condiții precare. Mai mult, Alexandr Colun a beneficiat repetat de mecanismul compensator pentru deținere în condiții precare. În temeiul art. 473² și 385 alin. (5) Cod de procedură penală, prin încheierea Judecătoriai Chișinău din 23 septembrie 2019 (vezi para. 11), pedeapsa lui Alexandr Colun a fost diminuată cu 1.682 de zile pe motiv de deținere în condiții contrare art. 3 CEDO în perioada de

22 noiembrie 2013 - 23 septembrie 2019. Perioada 23 ianuarie 2015 - 22 martie 2016 a fost luată în calcul de două ori la diminuarea pedepsei.

24. La 29 ianuarie 2026, Curtea Supremă de Justiție a solicitat depunerea referinței la recurs, însă nimeni nu a depus referință.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

25. Cererea de recurs a fost depusă până la 01 septembrie 2023. La acea dată, partea relevantă a art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală era următoarea:

„(1) Hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în următoarele temeuri:

...

6) instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței;

...

10) s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale”

26. În perioada septembrie 2019 - mai 2023 partea relevantă a art. 385 alin. (5) Cod de procedură penală era următoarea:

„(5) În cazul constatării încălcării drepturilor privind condițiile de detenție, garantate de art.3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, reducerea pedepsei se va calcula în felul următor: două zile de închisoare pentru o zi de arest preventiv.”

27. În perioada septembrie 2019 - mai 2023, partea relevantă a art. 473² Cod de procedură penală era următoarea:

„(3) Condamnații care au fost deținuți cel puțin 10 zile în condiții contrare prevederilor art.3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, drepturi care reies din obligația statului de a asigura condițiile de detenție, pot solicita, cu titlu de despăgubiri, reducerea pedepsei.”

28. În prezent, partea relevantă a art. 473 ⁴ Cod de procedură penală este următoarea:

„(4) În cazul constatării circumstanțelor prevăzute la art. 473² alin. (3), instanța de judecată dispune reducerea pedepsei condamnatului, calculându-se de la 1 la 3 zile de reduceri pentru 10 zile de detenție în condiții precare calculate cumulativ.

...

(6) În cazul constatării circumstanțelor prevăzute la art. 473² alin. (3), preveniții sînt despăgubiți în conformitate cu art.385 alin. (5) și (6) sau, după caz, aceștia pot înainta o acțiune civilă.”

MOTIVAREA INSTANȚEI

29. Recursul a fost declarat în mai puțin de 30 de zile de la pronunțarea deciziei motivate a instanței de apel, adică a fost depus în termen.

30. Art. 434 Cod de procedură penală prevede că instanța de recurs verifică legalitatea hotărârii atacate doar în limitele invocate în recurs. Această prevedere nu permite instanței de recurs să admită recursul din alte considerente decât cele invocate în recurs (decizia nr. [1ra-854/2022](#), § 85). Totuși, legea nu interzice instanței de recurs să recalifice considerentele invocate în recurs de la un temei de recurs la altul (decizia nr. [1ra-1520/2023](#), § 56).

31. Recursul este depus în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 6) și 10) Cod de procedură penală, în vigoare până la 01 septembrie 2023. Acestea se referă la motivarea deciziei instanței de apel și individualizarea pedepsei contrar prevederilor legale.

32. În recurs se invocă că instanța a constatat deținerea în condiții contrare art. 3 CEDO exclusiv în baza rapoartelor instituțiilor internaționale (vezi para. 28), iar Alexandr Colun a beneficiat de reducerea pedepsei pe motiv de deținere în condiții contrare art. 3 CEDO în perioada 23 ianuarie 2015 - 22 martie 2016, prin efectul încheierii judecătorei Chișinău sediul Ciocana din 23 septembrie 2019 (vezi para. 29). Aplicarea art. 385 Cod de procedură penală nu ține de individualizarea pedepsei. Corectitudinea aplicării acestei norme nu poate fi invocat prin prisma art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală (decizia nr. [1ra-854/2022](#) § 121). În condițiile în care la dosar sunt anexate două rapoarte ale instituției penitenciare (vezi para. 22-23) recursul va fi examinat doar din perspectiva art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală în versiunea în vigoare până la 01 septembrie 2023.

33. Temeiul de recurs prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală permite casarea hotărârii instanței de apel în cazul în care: a) instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel; b) hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția; c) motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii; d) dispozitivul hotărârii este expus neclar; e) instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția (decizia nr. [1ra-1567/23](#), § 40). Recurentul invocă situația specificată la lit. e), admiterea unei erori grave de fapt exprimate prin reducerea de două ori a pedepsei cu închisoarea pentru aceeași perioadă de detenție în condiții proaste.

34. Mecanismul compensator stabilit de art. 385 alin. (5) Cod de procedură penală este identic ca esență cu mecanismul compensator stabilit de art. 473⁴ alin. (4) Cod de procedură penală. Ele se aplică la etape diferite. Art. 385 alin. (5) Cod de procedură penală este aplicabil până la decizia instanței de apel, iar art. 473⁴ alin. (4) Cod de procedură penală - după decizia instanței de apel. Reducerea de două ori a pedepsei pentru aceeași perioadă de detenție, în temeiul art. 385 alin. (5) sau art. 473⁴ alin. (4) Cod de procedură penală, este inadmisibilă, chiar dacă pedeapsa a fost stabilită prin hotărâri diferite.

35. Prin încheierea din 23 septembrie 2019 (vezi para. 8) Alexandr Colun a beneficiat de mecanismul compensator stabilit de art. 473⁴ Cod de procedură penală pentru toată perioada în care condamnatul a avut calitatea de prevenit (22 noiembrie 2013 - 20 martie 2014 și 23 ianuarie 2015 - 07 noiembrie 2016) și de condamnat (08 noiembrie 2016 - 23 septembrie 2019). Raportul din 22 decembrie 2021, anexat la dosar, menționează expres că, prin încheierea judecătoreiei Chișinău din 23 septembrie 2019, Alexandr Colun a beneficiat de reducerea pedepsei conform art. 385 alin. (5) și 473³ Cod de procedură penală (vezi para. 20). Încheierea din 23 septembrie 2019 este publicată pe portalul instanțelor.

36. Prin decizia contestată, Alexandr Colun a beneficiat a doua oară de mecanismul compensator stabilit de art. 385 alin. (5) Cod de procedură penală. Pedeapsa acestuia a fost micșorată cu 425 de zile în legătură cu deținerea în condiții contrare art. 3 CEDO în perioada 23 ianuarie 2015 - 22 martie 2016. Această perioadă a fost luată în calcul la emiterea încheierii din 23 septembrie 2019. Prin urmare, în această parte a fost admisă o eroare gravă de fapt care a afectat soluția, iar decizia instanței de apel urmează a fi casată în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală.

37. Încheierea Judecătoreiei Chișinău din 23 septembrie 2019 a fost emisă la cererea avocatului Mihail Barbăroș (vezi para. 11). Aplicarea art. 385 alin. (5) Cod de procedură penală a fost solicitată în instanța de apel de același apărător. Ultimul nu putea să ignore că încă până la emiterea sentinței, prin încheierea Judecătoreiei Chișinău din 23 septembrie 2019, a fost deja redusă pedeapsa condamnatului pentru perioada 23 ianuarie 2015 - 22 martie 2016. Prin urmare cererile acestuia de aplicare a prevederilor art. 385 alin. (5) Cod de procedură penală erau abuzive. Completul de asemenea notează că raportul din 22 decembrie 2021, anexat la dosar de către apărare, menționează că condamnatul deja beneficiază de reducerea pedepsei în temeiul art. 385 alin. (5) Cod de procedură penală (vezi para. 20). În pofida acestui fapt, procurorul Vitalie Călugăreanu a fost de acord în instanța de apel cu constatarea deținerii condamnatului în condiții contrare art. 3 CEDO și, implicit, cu reducerea pedepsei (vezi para. 21).

38. Capitolul V alin. (3) din [Codul deontologic al avocatului](#) interzice avocatului să furnizeze judecătorului cu bună știință informații de natură să inducă în eroare instanța de judecată. După cum a fost menționat în paragraful precedent, în anul 2023, apărătorul Mihail Barbăroș a insistat pe reducerea repetată a pedepsei penale aplicate condamnatului, chiar dacă, tot la cererea acestuia, reducerea pentru aceeași perioadă de detenție a fost aplicată de judecătorul de instrucție încă în anul 2019. Aceasta reprezintă o încălcare deosebit de gravă a Capitolului V alin. (3) din Codul deontologic al avocatului. În pofida acestui fapt, completul nu va sesiza Comisia de etică și disciplină a avocaților, deoarece a expirat termenul de intentare a procedurii disciplinare prevăzut de art. 58 alin. (1) din [Legea cu privire la avocatură](#).

39. Din motivele de mai sus, în conformitate cu art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. a) Cod de procedură penală,

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Admite recursul procurorului Vitalie Călugăreanu, casează decizia Curții de Apel Chișinău din 19 mai 2023 și menține sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, din 20 iulie 2021.

Decizia este irevocabilă.

Președinte

Vladislav Gribincea

Judecători

Leonid Chirtoacă

Alexandru Negru